

**Netwerk kwaliteitsvolle
regelgeving
GOBAREG**

**Masterclass voor regelmakers:
Legitieme en effectieve
doelregelgeving:
Juridische aspecten en
inzichten inzake condities**

 www.uantwerpen.be/gobareg gobareg@uantwerpen.be

  1 December 2025, Brussel

1

**Bedankt
voor de
interesse !**

2

Programma

Inleiding: doelstelling, kernelementen en opbouw van het GOBAREG project
Doelregelgeving: juridische technieken om discretie in regelgeving te vatten
Koffiepauze
Doelregelgeving: geschikt in welke omstandigheden?
Doelregelgeving: (tussentijdse) inzichten condities op vlak van regelgeving, stakeholderbetrokkenheid en toezicht en handhaving
Algemene Q&A en uitwisseling inzichten
Netwerklunch

3

3

Wie zit er in de zaal?

4

4

Types van regelgeving

Doelregelgeving

Middelregelgeving

- Twee centrale concepten, maar in realiteit is er zelden regelgeving die volledig doelgebaseerd of middelgebaseerd is, maar heeft regelgeving veeleer een hybride vorm met kenmerken of combinaties van beide types.
- Regelgeving zit op een continuüm tussen doel- en middelregelgeving.
- **Doel- en middelregelgeving kunnen elkaar aanvullen**

5

5

Voorstelling GOBAREG project

Prof. dr. Koen Verhoest

6

6

Projectteam: professoren

Prof. dr. Koen Verhoest	Bestuurskunde, Universiteit Antwerpen
Prof. dr. Peter Bursens	Politieke Wetenschappen, Universiteit Antwerpen
Prof. dr. Patricia Popelier	Rechten, Universiteit Antwerpen
Prof. dr. Stéphanie De Somer	Rechten, Universiteit Antwerpen
Prof. dr. Samantha Bielen	Rechtseconomie, Universiteit Hasselt

7

Projectteam: onderzoekers

Dr. Lise Frehen	Senior onderzoeker
Danika Pieters, Emily Goris	Valorisatiemanagers
Cassandra Willems	Onderzoeker FWO
Belén Garcia-Guisasola	Onderzoeker
Amber van Heerebeek	Onderzoeker
Loes Reijnders	Onderzoeker
Nathan Herrebosch	Onderzoeker

8

Voorstelling project

- Omstandigheden en condities waaronder doelregelgeving,
- op een **legitieme** manier georganiseerd kan worden,
- in een context van **hybride** regelgeving,
- opdat het de verwachte **uitkomsten** kan realiseren,
- en rekening houdend met de noden van alle **betrokken actoren**.

UNHASSELT Universiteit Antwerpen

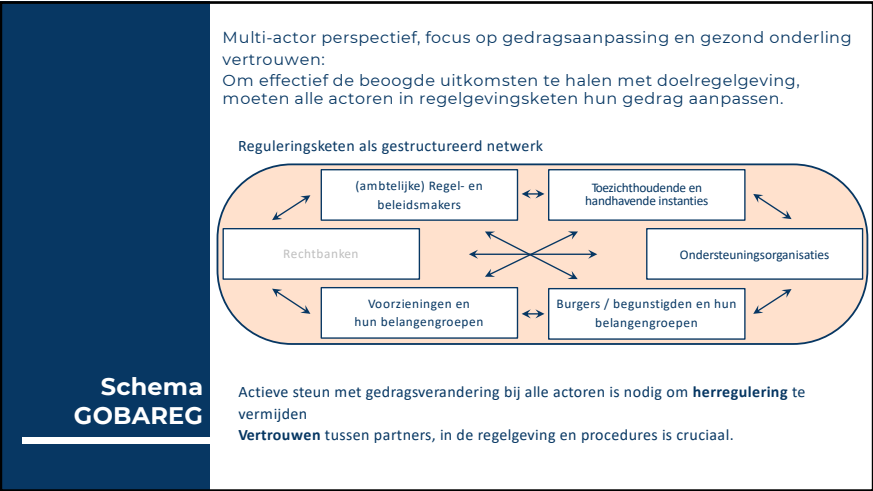
SBO-project

In welke context en onder welke voorwaarden kan doelregelgeving op een legitieme manier georganiseerd worden zodat het de beoogde uitkomsten behaalt?

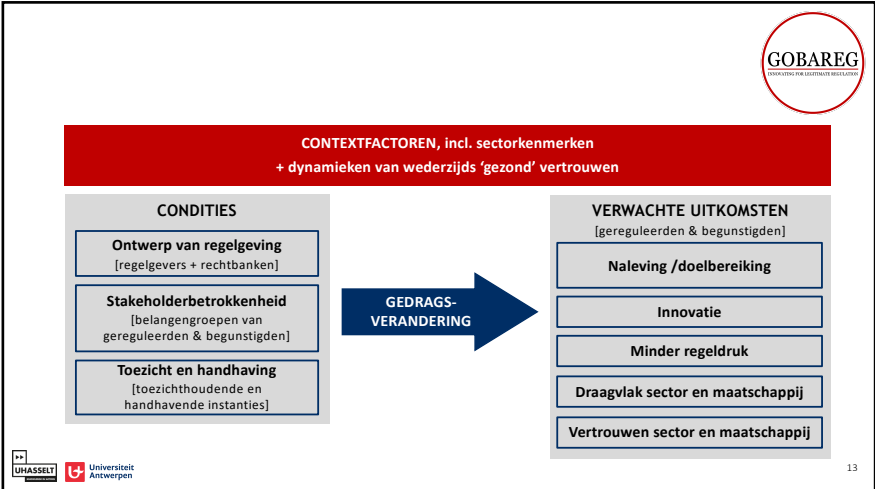
Valorisatie instrumenten/activiteiten	Via fundamenteel wetenschappelijk onderzoek
<ul style="list-style-type: none"> Kennisplatform Toolkit { Checklists Handleidingen Praktijken Beleidsinstrumenten Training Beleidsadviezen Conferenties, masterclasses en dialooggroepen voor professionals 	<ul style="list-style-type: none"> • Vernieuwende, genuanceerde wetenschappelijke onderbouwing • Multi-methode onderzoek • Interdisciplinaire kennis/expertise van ervaren onderzoeksteam • Multi- sector: Ontwikkeling van inzichten die sector-overstijgend kunnen gebruikt worden

11

12

13

Schema GOBAREG

Het draagvlak voor gedragsverandering en actieve steun aan doelregelgeving wordt bepaald door percepties op vier vlakken:

Organisaties en individuen zullen **doelregelgeving meer actief steunen indien perceptie dat:**

- De regelgeving een goede combinatie van handelingsvrijheid én rechtszekerheid biedt Regelontwerp
- De stakeholders/belangengroepen voldoende én evenwichtig inspraak hebben doorheen het proces Betrokkenheid belangengroepen
- De processen van handhaving en toezicht op een gepaste manier verlopen Toezicht- en handavingsstijl- en capaciteit
- De verwachte uitkomsten worden bereikt Naleving, innovatie, regeldruk, vertrouwen

Maar **sectorcontext** is belangrijk: doelregelgeving niet altijd geschikt

14

3 wijzen van onderzoeken

- 1 Coderen, mappen en analyseren
- 2 Gedragsexperimenten (hypothetisch)
- 3 Leren uit effectieve proefpraktijken en ervaringen (reëel)

15

15

Methode

DESK RESEARCH
EN JURIDISCHE ANALYSE

SURVEYS

DIEPTE-INTERVIEWS EN
FOCUSGROEPEN

16

16

**Discretie in de architectuur van
doelregelgeving**

Nathan Herrebosch, Cassandra Willems en Patricia Popelier

GOBAREG
INNOVATIEVE REGELGEVING

UvA
UNIVERSITEIT
AMSTERDAM

17

17

**De dichotomie van doel- en middelregelgeving:
2 misvattingen**

GOBAREG
INNOVATIEVE REGELGEVING

Doelregelgeving

Middelregelgeving

UvA
UNIVERSITEIT
AMSTERDAM

18

18

De vrijheid om te bepalen

- Resultaat** • Wat we willen bereiken
- Middelen** • Wat we doen
- Organisatie** • Hoe we ons organiseren

UNIVASSELT Universiteit Antwerpen

19

19

De dichotomie is misleidend

Doelregelgeving

Middelregelgeving

UNIVASSELT Universiteit Antwerpen

20

20

De dichotomie is onvolledig

	Resultaat	Middelen	Organisatie
Incentives	Y	Y	Y
Doelregelgeving	X	Y	(Y)
Management-regelgeving	(Y)	(Y)	X
Middelregelgeving	Y	X	(Y)

21

21

Wat we bieden

Een taxonomie

- Wetgevingstechnieken om regelgeving te bouwen en te ontleden

Een meetinstrument

- Om na te gaan of en hoe discretie wordt ingeperkt doorheen de tijd

22

22

Volgende stappen

Duidelijkheid: taxonomie en meetinstrument

- Duidelijkheid scheppen zonder aan discretie in te boeten

Gestrenghed: impact op (on)duidelijkheid

- Hoeveel zekerheid moet een rechtsregel bieden?

UHASSELT Universiteit Antwerpen

GOBAREG INNOVATIE FÜR LEGISLATIVE REGULATION

23

23

Taxonomie

UHASSELT Universiteit Antwerpen

GOBAREG INNOVATIE FÜR LEGISLATIVE REGULATION

24

24

Dimensies van discretie

Verschillende types regelgeving grijpen in op verschillende aspecten van handelingsvrijheid

Type discretie Regeltype	Resultaat	Middelen	Organisatie
Incentives	Hoog	Hoog	Hoog
Doelregelgeving	Laag	Hoog	Hoog
Management-based	Medium	Hoog	Laag
Middelenregelgeving	Medium	Laag	Hoog

25

25

Methodologie

- **Cases: Omgeving en welzijn**
- **658 artikels uit 33 wetteksten**
- **Thematische analyse**

→ **Resultaat: 19 technieken**

- **Primaire technieken:** de hoofdtechnieken die een regelgever kan gebruiken om een regelgevingsdoel te bereiken
- **Secundaire technieken:** de aanvullende bepalingen die bedoeld zijn om nader te specificeren wat er kan of moet worden gedaan

26

26

Primaire technieken

Tabel A. Overzicht primaire technieken

Geëffecteerde dimensie van discretie	Technieken	Definitie
Geen	Incentive	Deze regels schrijven gedrag niet strikt voor of verbieden het niet, maar creëren (meestal financiële) incentives ervoor. Er wordt een doel voorgeschreven dat gereuleerden moeten bereiken. Dit doel is niet numeriek.
	Kwalitatief doel	Er wordt een doel voorgeschreven dat gereuleerden moeten bereiken. Dit doel is niet numeriek.
Resultaten	Kwantitatief doel	Er wordt een doel voorgeschreven dat gereuleerden moeten bereiken. Dit doel is numeriek.
	Positieve zorgplicht	Gereuleerden moeten het nodige doen om een positieve waarde te realiseren, zoals 'goede kwaliteit' of 'gezondheid'. Dit is meer een verplichting tot het leveren van een optimale inspanning dan een verplichting om een specifiek resultaat te behalen.
	Negatieve zorgplicht	Gereuleerden moeten het nodige doen om bepaalde zaken, zoals schade aan mensen of het milieu, te voorkomen. Dit is meer een verplichting om zich naar beste vermogen in te spannen dan een verplichting om een specifiek resultaat te bereiken.
Organisatie	Organisatorische vereisten	Vereisten met betrekking tot interne organisatie. Dit kan onder meer het opstellen van een actieplan omvatten, middelen of kennis die aanwezig moeten zijn, enz.
	Procedurale vereisten	Vereisten die procedures vastleggen, maar geen inhoudelijke regels.
Middelen	Bepaalde gedragsregels	Gedetailleerde vereisten inzake het gedrag of de middelen van de gereuleerden
	Onbepaalde gedragsregels	Gedetailleerde vereisten die zijn geformuleerd met evaluatieve termen.

27

Secundaire technieken

Tabel B. Overzicht secundaire technieken

Invloed op discretie	Technieken	Definitie
Wel	Aanvullende beperkende regels	Aan de primaire techniek worden aanvullende ondergeschikte regels toegevoegd om verder te specificeren wat er moet gebeuren. Dit kan in de vorm van subdoelen, gedragsregels of aanvullende managementgerelateerde vereisten (organisatorisch of procedureel).
	Verplichte criteria	Criteria die moeten worden gebruikt bij het beoordelen van een evaluatieve term.
	Toegestane voorwaardelijke afwijking	Onder bepaalde voorwaarden kan van de vereisten van de regel worden afgeweken.
	Keuze tussen normen	De gereuleerde kan kiezen uit verschillende gespecificeerde handelingsopties.
	Gelijkwaardigheidsclausule	De gedetailleerde bepalingen worden aangevuld met een bepaling die een gelijkwaardig alternatief toestaat.
Niet	Niet-bindend voorbeeld	Er wordt een voorbeeld gegeven van wat er kan worden gedaan om aan een 'open' bepaling te voldoen, zonder dat dit verplicht is.
	Doelformulering	Het doel van de regelgeving wordt expliciet vermeld.
	Toelatingsregel	Bepalingen die expliciet aangeven wat de geadresseerde kan of mag doen.
	Delegatie van aanvullende normen (optioneel)	Een andere regelgevende instantie krijgt de vrijheid om al dan niet aanvullende regelgeving uit te vaardigen.
Delegatie van aanvullende normen (verplicht)	Een andere regelgevende instantie krijgt de bevoegdheid en de verplichting om aanvullende regelgeving uit te vaardigen.	

28

Oefening

Link:
<https://www.menti.com/aldkyz6ymq7w>

Code:
2558 9387

Universiteit Antwerpen

29

29

Meetinstrument

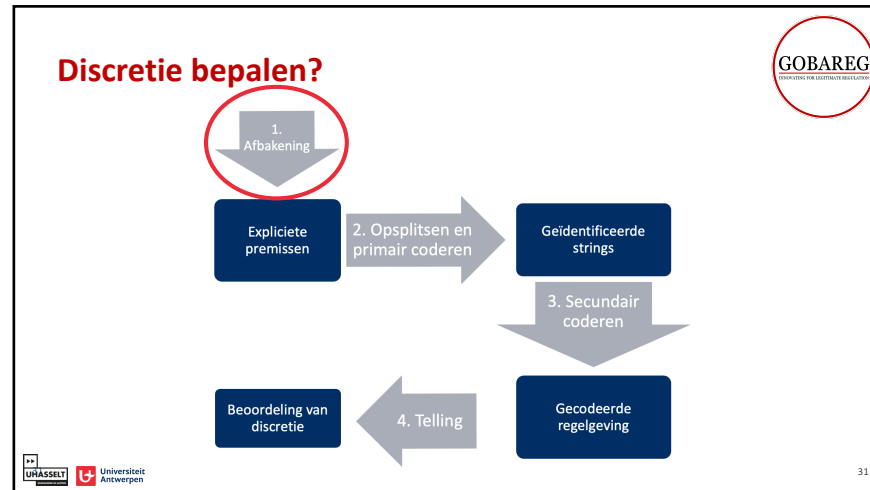

Universiteit Antwerpen

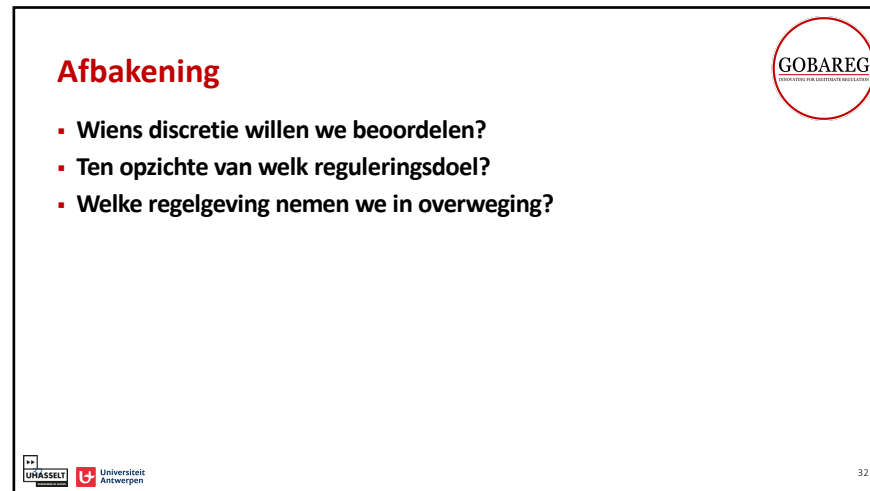

30

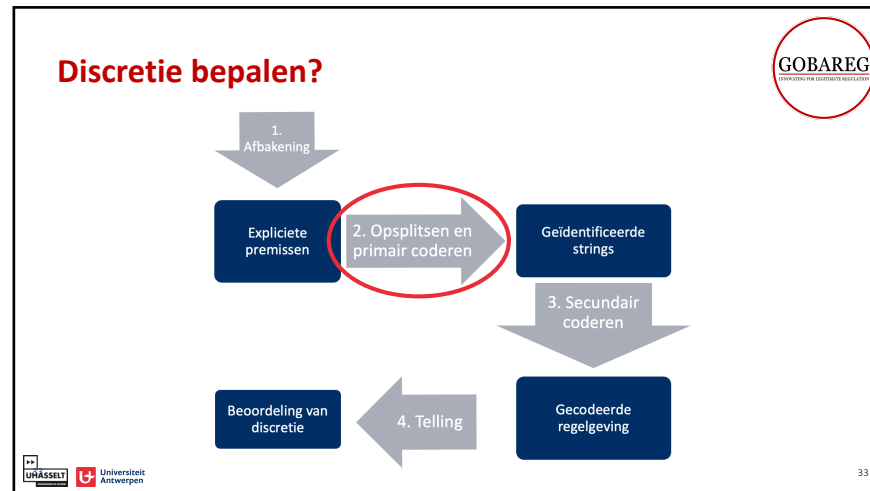
30

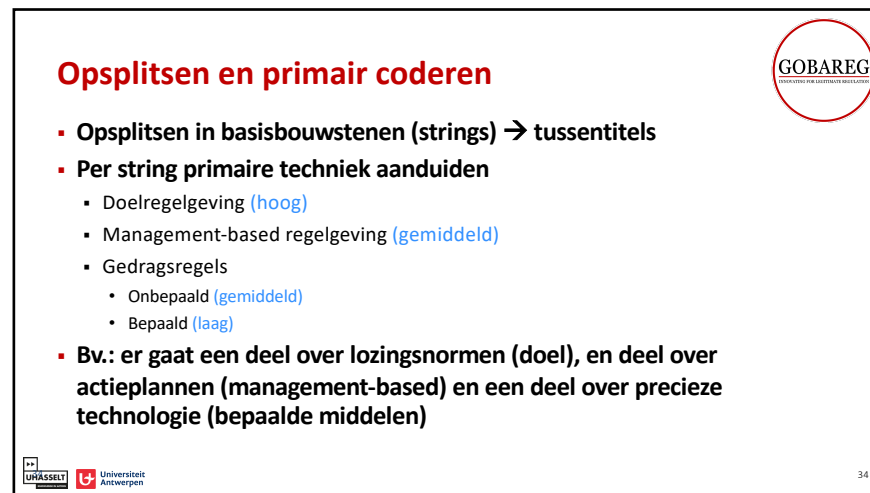
31

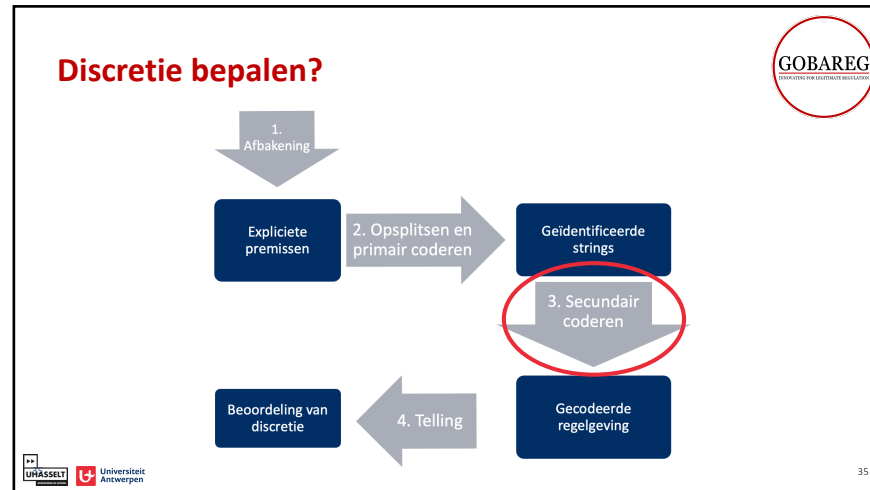
32

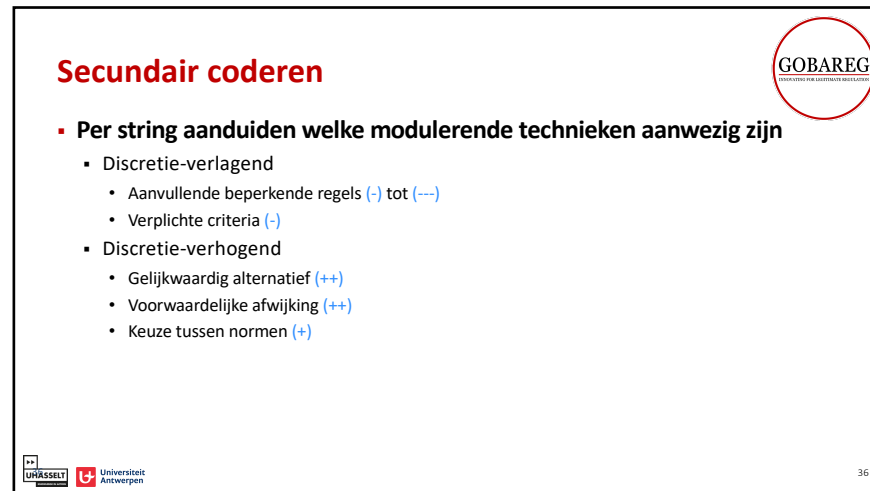
33

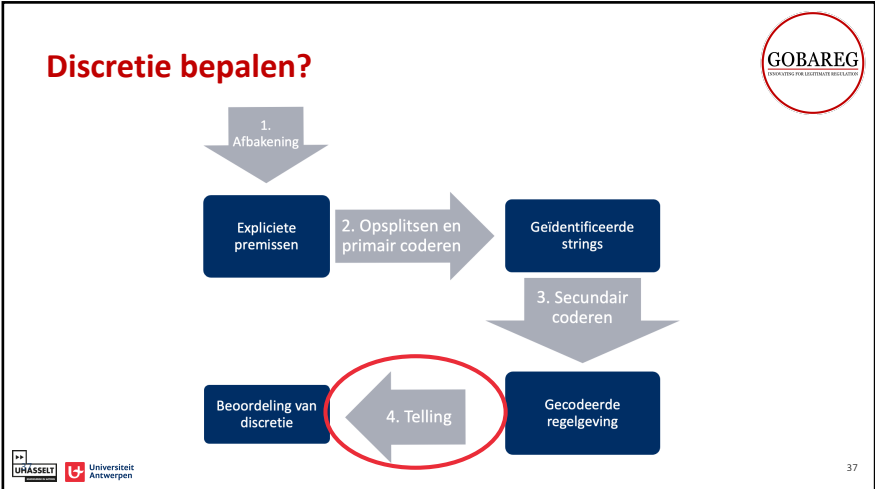
34

35

36

37

Telling

	Indicator	Hoeveelheid discretie			Voorbeeld
		Laag	Medium	Hoog	
Breedte	Aantal strings	6+	Tussen 3 en 5	1 of 2	Er zijn 5 strings → medium discretie
Primaire technieken	Aantal bepaalde middelen-gebaseerde strings min aantal doelgebaseerde strings	> 1	Tussen -1 en 1	< -1	De beoordeelde regelgeving bevat 2 strings gebaseerd op doelen, 2 gebaseerd op managent-based bepalingen, en 1 gebaseerd op bepaalde gedragsregels → medium discretie
Secundaire technieken	Som van alle (+) en (-) moduleringen van alle aanwezige secundaire technieken	< -5	Tussen -5 en 0	> 0	In alle strings samen zijn er 6 bijkomende bepaalde gedragsregels (-), 2 subdoelen (-), 2 keuzes tussen normen (+), en 1 voorwaardelijke afwijking (++) . Dit geeft een nettototaal van -1·8+2+3=-15 → lage discretie

URASSELT Universiteit Antwerpen

38

38

Oefening

- Art.30, § 2. Materialendecreet**

“Gevaarlijke afvalstoffen moeten bij de inzameling, het vervoer en de tijdelijke opslag deugdelijk zijn verpakt of opgeslagen (...)”

Kwalitatieve doelbepaling?	Onbepaalde gedragsbepaling?	Organisatorische vereiste?	Incentive?	Positieve zorgplicht?
----------------------------	-----------------------------	----------------------------	------------	-----------------------

- Hoe kunnen we discretie van deze bepaling inperken?**

Aanvullende beperkende bepaling?	Verplichte criteria?	Toegestane voorwaardelijke afwijking?	Keuze tussen normen?	Gelijkwaardigheidsclausule?
----------------------------------	----------------------	---------------------------------------	----------------------	-----------------------------

39

39

Oefening

- Art. 5.16.1.4., § 3. VLAREM II**

“Wanneer gassen gekenmerkt door gevarenpictogram GHS02 volgens de CLP-verordening van een veiligheidsklep naar de openlucht geëvacueerd worden zijn onderstaande regels op de uitmonding van toepassing:

- 1° indien er zich binnen een straal van 5 m van de uitmonding een ventilatie- en/of luchttoevoeropening bevindt van een gebouw of een ruimte waarin zich gas kan ophopen, dan moet de evacuatieleiding uitmonden op een hoogte van ten minste 3 m boven het maaiveld, en ten minste 1 m hoger zijn dan dit gebouw;
- 2° de uitmonding gebeurt op een veilige plaats, ten minste 1 m verwijderd van ontstekingsbronnen (waaronder niet-explosieveilig elektrisch materieel);
- 3° de uitmonding moet ten minste 1 m zijn verwijderd van het verharde gedeelte van een voor publiek vrij toegankelijk terrein;
- 4° de uitmonding moet zich bevinden op een voldoende verluchte plaats waar geen gasophoping kan

Kwantitatieve doelbepaling?	Onbepaalde gedragsbepaling?	Organisatorische vereiste?	Bepaalde gedragsbepaling?	Negatieve zorgplicht?
-----------------------------	-----------------------------	----------------------------	---------------------------	-----------------------

40

40

Oefening

Art. 5.16.1.4., § 3. VLAREM II

“Wanneer gassen gekenmerkt door gevarenpictogram GHS02 volgens de CLP-verordening van een veiligheidsklep naar de openlucht geëvacueerd worden zijn onderstaande regels op de uitmondning van toepassing: (...)”

Kwantitatieve doelbepaling?	Onbepaalde gedragsbepaling?	Organisatorische vereiste?	Bepaalde gedragsbepaling?	Negatieve zorgplicht?
-----------------------------	-----------------------------	----------------------------	---------------------------	-----------------------

Hoe kunnen we discretie van deze bepaling uitbreiden?

Aanvullende beperkende bepaling?	Verplichte criteria?	Toegestane voorwaardelijke afwijking?	Keuze tussen normen?	Gelijkwaardigheidsclausule?
----------------------------------	----------------------	---------------------------------------	----------------------	-----------------------------

UHASSELT Universiteit Antwerpen

41

41

Discretie bepalen?

1. Afbakening

Expliciete premissen

2. Opsplitsen en primair coderen

Geïdentificeerde strings

3. Secundair coderen

Gecodeerde regelgeving

4. Telling

Beoordeling van discretie

UHASSELT Universiteit Antwerpen

42

42

En nu is het aan jullie!

- **Evalueer de discretie die exploitanten van opslagplaatsen voor gevaarlijke gassen ingedeeld in rubriek 17.1.2 van de indelingslijst hebben met betrekking tot het laten ontsnappen van gassen via een veiligheidsklep**
  - 1) afbakening
    - Gereguleerde = exploitanten van opslagplaatsen voor gevaarlijke gassen ingedeeld in rubriek 17.1.2 van de indelingslijst
    - Reguleringsdoel = het veilig laten ontsnappen van gassen via een veiligheidsklep
    - Geanalyseerde regelgeving = art. 5.17.3.1.4. VLAREM II
  - 2) primair coderen
  - 3) secundair coderen
  - 4) discretie evalueren

43

5.17.3.1.4. VLAREM II

§ 1. De exploitant treft als normaal zorgvuldig persoon alle nodige maatregelen opdat, bij herstellen, lek, ontsnapping via veiligheidsklep e.d., het ontsnappende gas de buurt niet hindert, noch de omgevingslucht, de bodem, het oppervlaktewater of grondwater verontreinigt. Zo nodig dient het ontsnappende gas via leidingen naar een geschikte plaats te worden geëvacueerd.

§ 2. De evacuatieleiding van een veiligheidsklep :

- 1° moet zo zijn gedimensioneerd dat de vereiste capaciteit van de veiligheidsklep beschikbaar blijft overeenkomstig de richtlijnen van de fabrikant;
- 2° moet uitgevoerd zijn in een materiaal dat weerstand biedt aan de mechanische en chemische inwerkingen waaraan ze is blootgesteld;
- 3° mag niet kunnen worden afgesloten indien de veiligheidsklep in dienst is;
- 4° moet tegen verstopping en het binnendringen van regenwater beschermd zijn.

§ 3. [...] onderstaande regels [zijn] op de uitmonding van toepassing :

- 1° indien er zich binnen een straal van 5 m van de uitmonding een ventilatie- en/of luchttoevoeropening bevindt van een gebouw of een ruimte waarin zich gas kan ophopen, dan moet de evacuatieleiding uitmonden op een hoogte van ten minste 3 m boven het maaiveld, en ten minste 1 m hoger zijn dan dit gebouw;
- 2° de uitmonding gebeurt op een veilige plaats, ten minste 1 m verwijderd van ontstekingsbronnen (waaronder niet-explosieveilig elektrisch materieel);
- 3° de uitmonding moet ten minste 1 m zijn verwijderd van het verharde gedeelte van een voor publiek vrij toegankelijk terrein;
- 4° de uitmonding moet zich bevinden op een voldoende verluchte plaats waar geen gasophoping kan plaatsvinden

Een andere configuratie, die volgens een milieudeskundige in de discipline houders voor gassen of gevaarlijke stoffen minstens even veilig is voor de omgeving, gelet op de aard van het gas en de omgeving, is eveneens toegestaan.

44

En nu is het aan jullie!

- **1) afbakening**
- **2) primair coderen**
  - § 1: doel (negatieve zorgplicht)
  - § 2: onbepaald gedragsvoorschrift
  - § 3: bepaald gedragsvoorschrift
- **3) secundair coderen**
- **4) discretie evalueren**

45

45

En nu is het aan jullie!

- **1) afbakening**
- **2) primair coderen**
- **3) secundair coderen**
  - § 1: bijkomende beperkende regel – onbepaalde gedragsregel (--)
  - § 2: /
  - § 3: gelijkwaardigheidsclausule (++)
- **4) discretie evalueren**

46

46

Telling

	Indicator	Hoeveelheid discretie			Voorbeeld
		Laag	Medium	Hoog	
Breedte	Aantal strings	6+	Tussen 3 en 5	1 of 2	Er zijn 5 strings → medium discretie
Primaire technieken	Aantal bepaalde middelen-gebaseerde strings min aantal doelgebaseerde strings	> 1	Tussen -1 en 1	< -1	De beoordeelde regelgeving bevat 2 strings gebaseerd op doelen, 2 gebaseerd op managent-based bepalingen, en 1 gebaseerd op bepaalde gedragsregels → medium discretie
Secundaire technieken	Som van alle (+) en (-) moduleringen van alle aanwezige secundaire technieken	< -5	Tussen -5 en 0	> 0	In alle strings samen zijn er 6 bijkomende bepaalde gedragsregels (→), 2 subdoelen (-), 2 keuzes tussen normen (+), en 1 voorwaardelijke afwijking (→). Dit geeft een nettototaal van $-18-2+2+3=-15$ → lage discretie

47

Koffiepauze

48

Doelregelgeving: geschikt in welke omstandigheden?

Gebaseerd op het instrument ontwikkeld door Prof. dr. Wim Marneffe,
Theo Jans, en Prof. Patricia Popelier

En aangevuld met nieuwe inzichten uit het GOBAREG project

49

Opdracht DKBUZA: 2021

▪ Algemene doelstelling van de opdracht

- Ontwikkel een tool om na te gaan in welke gevallen doelregelgeving geschikt kan zijn
- Op basis van economische, juridische en sociologische literatuur en voorbeelden van doelregelgeving
- In samenwerking met DKBUZA en Omgeving (toepassing tool op cases)
- **Resultaat:** Beslistool voor doel- en middelregelgeving

50

De Beslistool voor Doel- of Middelregelgeving

- De tool werd positief geëvalueerd door de leden van de stuurgroep en de experts die betrokken waren bij de gevalstudies.
  - De criteria werden verder geclusterd ingedeeld in 3 groepen: beleid, omgeving, uitvoering en handhaving.
- **Algemene structuur van vragen**
  - Er worden u vervolgens een aantal stellingen voorgelegd, die bondig worden toegelicht.
  - Bent u helemaal/eerder akkoord of helemaal/eerder niet akkoord, of heeft u geen mening?
  - Geef ook zelf een korte toelichting bij uw keuze en omcirkel het cijfer dat bij uw antwoord past.

helemaal akkoord	eerder akkoord	neutraal of geen mening	eerder niet akkoord	helemaal niet akkoord
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

Vragen over het BELEID

- **1. De beleidstheorie is moeilijk in kaart te brengen.**
  - Als de samenhang van middelen en doel van regelgeving **moeilijk in kaart te brengen zijn**, dan heeft het geen zin om het middel of de middelen vast te leggen in een decreet, maar wel het **uiteindelijke doel of eindresultaat** dat de regelgever voor ogen heeft. Doelregelgeving is dan de meest aangewezen optie.
- **2. Het beleidsdoel of eindresultaat van de regelgeving is of kan duidelijk en precies geformuleerd worden.**
  - Als het beleidsdoel scherp of overeenkomstig de **SMART***-criteria geformuleerd kan worden, dan is doelregelgeving zonder meer de aangewezen optie. Vage termen of een onvoorspelbare invulling van regelgeving door de sector of toezichthouder(s) kunnen tot rechtsonzekerheid leiden.
  - Ga na of het beleidsdoel in duidelijke **kwalitatieve of kwantitatieve** termen is omschreven.
  - Toets de SMART*-criteria: specifiek, meetbaar, aanvaard of afgesproken, realistisch, tijdsgebonden.
  - Ga na of het beleidsdoel in objectief waarneembare criteria is vastgelegd (bv. onder- en bovengrens).
  - Opgelet: kwalitatieve termen zijn niet per definitie vaag.
  - **! Cruciaal is tot een gedeelde omschrijving en interpretatie van het beleidsdoel te komen !**
- **3. De beperking van de regeldruk (i.h.b. de administratieve lasten) is een belangrijke beleidsdoelstelling.**
  - Als de beperking van **de regeldruk** voor dit beleidsthema belangrijk is, dan is algemene doelregelgeving de aangewezen optie. Onder regeldruk wordt verstaan de regelgevingskosten voor:
    - de overheid: informatie-, plannings- uitvoerings- en handhavingskosten,
    - de burgers, bedrijven en organisaties: informatie-, plannings- en vooral logistieke en administratieve nalevingskosten,
    - de samenleving: verlies aan efficiëntie.
  - Een bijzondere categorie van nalevingskosten voor burgers, organisaties en bedrijven zijn de **administratieve lasten**. Een beperking ervan leidt aantoonbaar tot een hogere economische groei en welvaart. Dit geldt overigens voor alle regelgevingskosten.
  - Ga na of een verlagings van de regeldruk in dit beleidsthema een beleidsprioriteit zijn.
  - **! Opgepast: er zijn best wel wat voorwaarden noodzakelijk bij de invoering van doelregelgeving om die regeldruk en administratieve lasten te verlagen !**

Vragen over het BELEID

- **4. De bevordering van ondernemerschap en innovatie is een belangrijke beleidsdoelstelling in dit beleidsthema.**
  - Als **ondernemerschap en innovatie** belangrijk zijn, dan moeten **het doel, niet de middelen** worden bepaald in regelgeving.
    - Ondernemerschap omvat alle activiteiten met eigen risico (bv. zelfstandige activiteit of eigen bedrijf).
    - Innovatie is het creatieve proces waarbij ideeën worden omgezet in nieuwe producten, diensten, productieprocessen, technologieën, organisatievormen, administratieve systemen, plannen of programma's. Innovatie is dus meer dan technologische innovatie;; het omvat ook sociale, economische en organisatorische vernieuwing. Ondernemerschap en innovatie zijn gekende en belangrijke factoren voor groei en welvaart.
    - **! Het is dan wel belangrijk dat de capaciteit tot slim en bedachtzaam innoveren in de sector aanwezig is !**
- **5. De regelgever wil een algemene gedragswijzing bereiken.**
  - **Algemeen gedrag** omvat een algemene set van handelingen (bv. gezonder leven of ziektepreventie, gebruik van duurzame energie); bij **specifiek gedrag** gaat het om heel specifieke en concrete handelingen (bv. rookgedrag bij jongeren, opslag van tijdelijk overtollige zonne-energie).

53

53

Vragen over de OMGEVING

- **6. Het probleem waarop de regelgeving van toepassing is, evolueert snel.**
  - Regelgeving is doeltreffend indien er **geen mazen** in het net zitten, ze **niet te snel verouderd** en andere regelgeving niet **tegenspreekt**. Kortom, hoe sneller de evolutie, hoe meer **future proof** regelgeving moet zijn. **Doelregelgeving**, gebaseerd op fundamentele rechtsprincipes of algemene maatschappelijke doelen, doorstaat daarom beter de tand des tijds.
- **7. De sociale omgeving is divers samengesteld en/of onderhevig aan verandering.**
  - De sociale omgeving omvat de **maatschappelijke doelgroepen** (bedrijven, burgers, ...) waarop de regelgeving van toepassing is. Regelgeving is doeltreffend indien niemand door de mazen van het net glipt. Dat is makkelijker voor een **homogene en stabiele doelgroep** (bv. gelijkaardige bedrijven met dezelfde kenmerken) dan voor een **heterogene en veranderlijke**. In het eerste geval is **middelregelgeving** mogelijk. In het laatste geval is **doelregelgeving** de aangewezen optie.
  - **! Maar de gereuleerden moeten wel de capaciteit hebben om de doelregelgeving te interpreteren en er mee om te gaan !**
- **8. De sociale omgeving bestaat uit doelgroepen met een zekere organisatiegraad.**
  - Regelgeving kan relatief vage of onduidelijke termen verdragen, indien de invulling toch voorspelbaar en consistent is. Dit is het geval wanneer er een of meerdere aanspreekbare organisaties (bv beroepsorganisaties of sectororganisaties) zijn die **professionele standaarden** en **procedures** ontwikkelen, die **nageleefd en gehandhaafd** worden.
  - **! Belang van sectororganisaties en eventuele professionele standaarden en normen !**

54

54

Vragen over de OMGEVING

- **9. De economische omgeving waarop de regelgeving van toepassing is, is gediversifieerd en/of onderhevig aan verandering.**
  - De economische omgeving omvat de economische doelgroepen of de typologie van de marktspelers. Regelgeving is **enkel doeltreffend** indien er een **gelijk spelveld** ontstaat tussen de marktspelers. Dat is moeilijker te realiseren bij een **heterogeenere en volatielere groep**. In zo'n geval is doelregelgeving de aangewezen optie.

- **10. De transactiekosten zijn relatief laag en/of er vinden relatief veel markttransacties per marktspeler plaats.**
  - Regelgeving kan **transactiekosten reduceren** (bv. door algemeen geldende contractuele principes of kwaliteitsstandaarden). Als bepaalde **markttransacties frequent** plaatsvinden, **dalen de transactiekosten** en is **regelgeving minder noodzakelijk**.

- **11. De technologische omgeving waarop de regelgeving van toepassing is, is gediversifieerd en/of onderhevig aan verandering.**
  - De technologische omgeving omvat de technologie zelf en het technologisch ecosysteem (kennisinstellingen, bedrijven, risicokapitaalverstrekkers, overheid). Regelgeving is **doeltreffend** indien ze **niet te snel veroudert**. Hoe sneller de technologische evolutie, hoe meer **future proof** de regelgeving moet zijn.

55

55

Vragen over de OMGEVING

- **12. Het probleem waarop de regelgeving van toepassing is, is complex en vergt specifieke kennis waarover de overheid in beperkte mate beschikt.**
  - De informatiekosten van de regelgevende overheid omvatten de kosten voor het verzamelen van **informatie** over het voorwerp of de omgeving, die moeten gereguleerd worden. Burgers, bedrijven en organisaties beschikken vaak over meer en actuelere **kennis** dan de overheid. Als de kennis meer bij burgers, bedrijven en organisaties dan bij de overheid zit, is **doelregelgeving** de aangewezen optie.
  - **! Bij vastleggen en interpretatie van de doelbepalingen is het wel belangrijk om inspraak te voorzien !**

- **13. De invloed van belangengroepen of dominante marktspelers in het regelgevend proces is groot.**
  - Als de invloed van belangengroepen (bv sectororganisaties) of bepaalde bedrijven groot is, stijgt de kans op regelgeving die **veeleer de belangen** van de sector of **enkele bedrijven** dient dan die van de samenleving. Door **het doel en niet de middelen** te vatten in regelgeving, kan de invloed worden beperkt.
  - **! Als inspraak voorzien wordt, moet dit gebalanceerd gebeuren met inspraak voor belangen van gereguleerden, gebruikers alsook bredere maatschappelijke belangen !**

Bijkomend: de inschatting van de kans en de maatschappelijke en politieke aanvaardbaarheid van risico op onherstelbare schade.

→ Hoe groter, hoe belangrijker om middelregelgeving te behouden op minimale risicogebieden

56

56

Vragen over uitvoering en handhaving

- **14. De regelgever heeft vertrouwen in haar burgers, bedrijven en organisaties.**
  - Een samenleving waarin de burgers, bedrijven en organisaties **rechtsgetrouw** en **zelfhandhavend** zijn, vergt uiteraard een minder strikte regelgeving.
  - **! Belang van gezond vertrouwen (niet blind vertrouwen) en responsieve handhaving !**

- **15. De regelgeving wordt weinig toegepast.**
  - **Hoe vaker** een regelgeving wordt toegepast, hoe doelmatiger het gebruik van **gedetailleerde regelgeving**. Toch kan het nut van regelgeving niet alleen worden afgeleid door de toepassingsaantallen. Het loutere bestaan van regelgeving heeft ook een morele waarde en een praktische prikkelwerking.

57

57

Vragen over uitvoering en handhaving

- **16. Bindende privaatrechtelijke standaarden en procedures zijn transparant en publiek bekend.**
  - De regelgever **kan verwijzen** naar sectorale of professionele standaarden en procedures. Voorwaarde is wel dat die op **toegankelijke wijze publiek bekend** worden gemaakt door de sectoren en/of de toezichhouders. In de regelgeving moet ook naar de vindplaats ervan verwezen worden.
  - Als zulke privaatrechtelijke regelgeving bestaat, is publiekrechtelijke **middelregelgeving** dubbelop.
  - **! Opgepast: privaatrechtelijke regelgeving kan ook gedetailleerd en zwaar zijn !**

- **17. Het handhavingsbeleid voorziet geen strafsancities, omdat die niet noodzakelijk zijn.**
  - Voorzichtigheid is geboden wanneer er **strafbepalingen** in de regelgeving zijn voorzien.
  - In dat geval moeten de criteria **objectief** kunnen worden **vastgesteld** en consistent worden ingevuld en geïnterpreteerd.

58

58

**Inzichten rond condities voor
legitieme doelregelgeving**

Prof. dr. Koen Verhoest

GOBAREG
GOVERNANCE OF BUSINESS REGULATIONS

59

Zijn er indicaties dat doelregelgeving
onder onze drie condities een
positief effect heeft op de
uitkomsten?

60

Schema
GOBAREG

Het draagvlak voor gedragsverandering en actieve steun aan doelregelgeving wordt bepaald door percepties op vier vlakken:

Organisaties en individuen zullen **doelregelgeving meer actief steunen indien perceptie dat:**

De regelgeving een goede combinatie van handelingsvrijheid én rechtszekerheid biedt	Regelontwerp
De stakeholders/belangengroepen voldoende én evenwichtig inspraak hebben doorheen het proces	Betrokkenheid belangengroepen
De processen van handhaving en toezicht op een gepaste manier verlopen	Toezicht- en handavingsstijl- en capaciteit
De verwachte uitkomsten worden bereikt	Naleving, innovatie, regeldruk, vertrouwen

Maar **sectorcontext** is belangrijk: doelregelgeving niet altijd geschikt

61

Eerste
bevindingen
totale model
GOBAREG

Gobareg doel: het onderzoeken van de condities en contextfactoren waarin doelgebaseerde regelgeving legitiem kan worden opgenomen, ontworpen en geïmplementeerd om de verwachte uitkomsten te bereiken.

CONTEXTFACTOREN, incl. sectorkenmerken
+ dynamieken van wederzijds vertrouwen

CONDITIES

Ontwerp van regelgeving
[regelgevers + rechtbanken]

Stakeholderbetrokkenheid
[belangengroepen van gereuleerden & begunstigen]

Toezicht en handhaving
[toezichhoudende en handhavende instanties]

➔

VERWACHTE UITKOMSTEN
[gereuleerden & begunstigen]

Naleving /doelbereiking

Innovatie

Minder regeldruk

Draagvlak sector en maatschappij

Vertrouwen sector en maatschappij

62

Eerste globale bevinding en

Bevinding 1: eerste indicaties inzake geregeleerden onder een proefproject/DRG en diegene die daar niet onder vallen

- **Bv. pilootproject:** verschil
  - Positieve relatie met naleving, innovativiteit, vertrouwen in agentschap
  - Negatieve relatie met perceptie regeldruk
  - Positieve relaties met perceptie regelontwerp (duidelijkheid en discretie)
  - Positieve relaties met perceptie toezicht en handhaving (meer begeleidend en luisterend, minder strikt)
- **Bijvoorbeeld grootte, en perceptie eigen organisatie lijkt bepalend**

63

Eerste globale bevinding en

Bevinding 2: een relatie van gepercipieerde regelontwerp, belangenbetrokkenheid en toezicht/handhaving met de uitkomsten

- regressies met controle voor socio-demografische kenmerken, persoonlijke attitudes, perceptie op capaciteit eigen organisatie...
- Afhankelijk van gedraaid model:
  - **Naleving** (eigen en andere geregeleerden): positief effect van
    - Regelontwerp: Gepercipieerde duidelijkheid én discretie van regels
    - Betrokkenheid van belangengroepen (rekening houdend met belangen)
    - Capaciteit toezicht/handhaving en houding (informerend/begeleidend)
  - **Innovativiteit** (eigen en andere voorzieningen): positief effect van
    - Regelontwerp: Gepercipieerde duidelijkheid en in sommige modellen, van gepercipieerde discretie
    - Betrokkenheid van belangengroepen (rekening houdend met belangen)
    - Capaciteit toezicht/handhaving en houding (strikt/begeleidend)

64

Eerste globale bevinding en

Bevinding 2: een relatie van gepercipieerde regelontwerp, belangenbetrokkenheid en toezicht/handhaving met de uitkomsten

- **Gepercipieerde regeldruk:** effect van
  - Regelontwerp: Negatief effect van gepercipieerde discretie in regels (dus minder regeldruk)
  - Negatief effect van betere afstemming toezicht/handhaving: positief effect van strikte en strenge houding van toezicht en handhaving
- **Overtuiging nut regels en internalisatie van regels bij gereguleerden:** positief effect van
  - Regelontwerp: Duidelijkheid van regels en discretie (bij overtuiging)
  - Betrokkenheid van belangengroepen (rekening houdend met belangen)
  - Afstemming toezicht/handhaving en houding (begeleidend, en bij internalisering strikt gemengd)
- **Vertrouwen in werking regelgevend regime (kunnen gebruikers er op vertrouwen dat daadwerkelijk kwaliteitsvolle dienstverlening wordt aangeboden):** positief effect van
  - Regelontwerp: Duidelijkheid van regelgeving
  - Betrokkenheid van belangengroepen (rekening houdend met belangen)
  - Capaciteit toezicht/handhaving en informerende, begeleidende en luitsterende toezichtstijl

65

Eerste globale bevinding en

Even tussendoor: het belang van feitelijke grootte en gepercipieerde capaciteit van eigen organisatie

- **Feitelijke grootte van voorziening (afhankelijk van sector):** positieve samenhang met
  - Inschatting minder risico voor doelregelgeving
  - Gepercipieerde duidelijkheid én – niet lineair - discretie van regels
  - Capaciteit toezicht/handhaving en houding
  - Innovativiteit (andere) voorzieningen
- **Maar nog crucialer is: Gepercipieerde capaciteit eigen organisatie qua financiën, personeel en informatie.** Op totale data, duidelijke positieve samenhang met
  - Inschatting geschiktheid kwaliteit als doel (maar meer perceptie van risico die doelregelgeving moeilijk maakt)
  - Duidelijkheid regelgeving en duidelijkheid gevolgen niet-naleving, alsook discretie in regelgeving en discretie doelbepalingen
  - Capaciteit en afstemming toezicht/handhaving en gepercipieerde en gewenste houding (informerend, begeleidend en luisterend)
  - Naleving; overtuiging nut regels (intrinsieke motivatie) en internalisering regels
  - Innovativiteit
  - Vertrouwen in functioneren regelgevend regime
  - Vertrouwen in andere actoren in het regime
  - Negatieve relatie met perceptie strengheid regels en handhaving!

66

Een aantal belangrijke inzichten over
de drie condities voor
doelregelgeving om in het
achterhoofd te houden als je
doelregelgeving wil maken

67

Eerste
globale
bevinding
en

CONDITIE I: Regelontwerp: rechtszekerheid en flexibiliteit belangrijk, maar op gespannen voet?

- Perceptie van duidelijkheid regels en perceptie van discretie in regels hangt (meestal) samen met een positieve perceptie van uitkomsten
  - Overweeg of (een mate van) discretie in de regels of doelregelgeving mogelijk is
- Perceptie van duidelijke regels en van discretie in regels sluiten elkaar niet uit
  - Deels gevolg van hybride regelgeving
maar kan ook binnen doelregelgeving zelf
  - Streef weloverwogen naar een (combinatie van) regelgeving die duidelijk is en de gepaste ruimte biedt

68

Eerste globale bevinding en

CONDITIE I: Regelontwerp: rechtszekerheid en flexibiliteit belangrijk, maar op gespannen voet?

- **Perceptie van regelontwerp (m.n. discretie in de regels) hangt niet enkel samen met wat er in de regels staat, maar ook door kenmerken op individueel en organisatieniveau**
  - Grootte van de organisatie en gepercipieerde capaciteit van de eigen organisatie
  - Sector kenmerken (omschrijfbaar/meetbaar doel en risico)
  - Individueel niveau: attitude tegenover regelgeving en vertrouwen
  - Dit geldt ook op de relatieve voorkeur voor rechtszekerheid versus flexibiliteit in regels
- **Mix van doelregelgeving en middelregelgeving is een belangrijke en dikwijls terechte keuze (risico's), rekening houdend met**
  - Sector kenmerken (omschrijfbaar/meetbaar doel en risico) en verschillende capaciteit in sector

→ Kies niet noodzakelijk of doelregelgeving of middelregelgeving, maar een welgekozen mix, na screening van sectorkenmerken en de capaciteit van de sector.

→ Overweeg **gradueel over de tijd te werken: Als de capaciteit van de geregeleerden vergroot, kan de mate van doelregelgeving in de mix toenemen.**

→ Zelfs in de context van middelregelgeving kan er flexibiliteit worden ingebouwd, door 'comply or explain' (als het doel duidelijk wordt gesteld)

→ Maar wel nodig om zicht te houden op eventuele spanningen tussen die twee soorten van regels

69

Eerste globale bevinding en

CONDITIE I: Regelontwerp: rechtszekerheid en flexibiliteit belangrijk, maar op gespannen voet?

- **Perceptie van gedeelde interpretatie tussen overheid, geregeleerden en belangengroepen cruciaal**

→ Tracht te begrijpen hoe regels worden gelezen en geïnterpreteerd door geregeleerden (en de belangengroepen)

→ Toets grondig af hoe regelgeving wordt geïnterpreteerd door de andere actoren in de regelgevingsketens

→ Investeer in een 'interpretatiegemeenschap' en in gemeenschappelijke interpretatiekaders

→ Communiceer veelvuldig en transparant over bedoelde discretie en mogelijkheden en organiseer ondersteuning en begeleiding (dus ook een 'ondersteuningsgemeenschap')

→ Maar wees voorzichtig dat duiding en ondersteuning geen nieuwe normen creëren en dus voor herregulering zorgen (dus oppassen met richtlijnen maar zelfs ook met voorbeelden)

→ Continue aandacht doorheen de tijd: herbevestig of hercallibreer geregeld de gedeelde interpretatie en vertrouwen doorheen de tijd tussen actoren

- **Ontwerpen van doelregelgeving vraagt dus niet enkel capaciteit, kennis en competenties (bv. regelgevingstechnieken), maar ook aandacht voor de relaties met de sector, belangengroepen en andere actoren in de regelgevingsketen**

70

Eerste globale bevinding en

CONDITIE II: Betrokkenheid belangengroepen van begunstigen en gereuleerden

- Perceptie van mate waarin de wijze van betrokkenheid het mogelijk maakt om voldoende met belangen van gereuleerde en begunstigen rekening te houden heeft een positieve invloed op de uitkomsten
- Maar een verschuiving naar doelregelgeving brengt een aantal uitdagingen voor inspraak en belangengroepen:
  - Niet enkel betrokkenheid bij opmaak nieuw beleid en regelgeving, maar betrokkenheid bij verduidelijking van regelgeving wordt belangrijker, rol bij ondersteuning (hoe ver)
  - Door grote nood aan interpretatie, kans dat belangengroepen van gereuleerden een grotere rol spelen dan belangengroepen van gebruikers
  - Verwachting dat de vorm van beleidsbeïnvloeding meer administratief wordt, minder parlementair, via media of via protest
  - Nederland: sectororganisaties worden dikwijls verantwoordelijk voor de invulling van open normen (rol van overheid)
  - Impact op interne werking en interactie met leden, capaciteit, en competenties
- **Belangengroepen hebben ook dilemma's: verschillende wensen naargelang diversiteit van leden; combineren verschillende rollen;**
  - **Betrokkenheid van stakeholders transparant en kwalitatief vormgeven doorheen het volledig proces en gebalanceerd met aandacht voor (belangengroepen voor) gebruikers**
  - **Hierover communiceren en herafstemmen doorheen de tijd;**
  - **Investeren in capaciteiten voor belangengroepen en hoe met dilemma's omgaan;**
  - **Investeren in wederzijds vertrouwen**

71

Eerste globale bevinding en

CONDITIE III: Gepast toezicht en handhaving door de overheid

- **Doel- en principe-gebaseerde regelgeving: minder aangrijpingspunten voor aftoetsingtoezicht en andere verhouding met gereuleerde qua verantwoordelijkheid**
  - **Op het moment dat doelregelgeving wordt ontwikkeld, betrek toezichthouders en handhavers - is de regelgeving geschikt voor toezicht en handhaving?**
- **Verschuiving naar doel- en principe-gebaseerde regelgeving: herdenken van balans tussen strikte/streng toezichtstijl met meer informerende, maar ook begeleidende en luisterende toezichts- en handhavingstijl**
  - Contextgebonden, situationeel toezicht
  - Dialoog met focus op overtuigen, leren, stimuleren en verbetering
  - Met meer holistische oordeelsvorming
  - Dikwijls ook met
    - management-gebaseerd systeem- of metatoezicht en
    - risicogestuurd
  - Basishouding gezond vertrouwen naar gereuleerden
  - Maar gepaard gaande met responsieve handhaving (verbreding palet handhaving) en harde sancties bij (persistente of moedwillige) niet-naleving
  - Capaciteit, stijl en samenwerking: relatie met uitkomsten
    - Ook in ander onderzoek (bv. Honingh et al. 2021)

72

Eerste globale bevinding en

CONDITIE III: Gepast toezicht en handhaving door de overheid

- **Maar een verschuiving naar doelregulering brengt een aantal uitdagingen voor toezicht en handhaving:**
  - 1) Wezenlijk verschil bij doelregulering met kwantitatief doel met geijkte en aanvaarde meting versus toezicht op kwalitatief geformuleerde doelen
  - 2) Vraag naar ontwikkelen toezichtskader/wijze: Wanneer? Hoe? Door en met wie?
  - 3) Opletten voor dichttimmeren en herregulering bij uitwerken toezichtskader/wijze
  - 4) Waarop verificatietoezicht en waarop stimulerend toezicht (onderscheid middel- doel regulering, maar ook minimum kwaliteitsniveau versus uitdagend niveau)?
  - 5) Vraag naar standaard rapportage of voortbouwend op interne eigen verantwoording door gereuleerde - integreren verschillende informatie (gebruikers)
  - 6) Tegengaan van toezichtslast en regelgevingsdruk: tijdelijkheid en communicatie
  - 7) Opletten voor papieren doelbereiking (steekproefgewijs)
  - 8) Integratie van ander sectorspecifiek toezicht door derden (certificering bijvoorbeeld)
  - 9) Samenwerking tussen toezicht en handhaving goed vormgeven (en met regelmakers)
  - 10) Impact op interne werking, vorming en afstemming, borging, capaciteit, en competenties
  - 11) Onafhankelijkheid en functiescheiding, maar in samenwerking
  - 12) Gezond vertrouwen in plaats van blind vertrouwen (behouden gezonde afstand)

73

Eerste globale bevinding en

CONDITIE III: Gepast toezicht en handhaving door de overheid

- **Maar een verschuiving naar doelregulering brengt een aantal uitdagingen voor toezicht en handhaving:**
  - **Vroeg in proces, herdenken van toezicht en handhaving, en samenwerking ertussen,**
  - **Waar plaatsen van informerend, begeleidend en luisterend toezichts- en handhavingstijl en communicatie daarover?**
  - **Investeren in capaciteiten voor toezichthouders en handhavers en hoe met dilemma's omgaan;**
  - **Investeren in gezond vertrouwen binnen regelgevingsketen en met gereuleerden**

74

75

Reacties, bedenkingen en suggesties welkom

Vanuit jullie eigen ervaringen, noden en bekommernissen:

- Hebben jullie één of meerdere inzichten opgedaan?
- Hoe kunnen deze inzichten nuttig voor jullie zijn?
- Missen we belangrijke zaken?

76

76

Bedankt voor uw komst!

Contact:
gobareg@uantwerpen.be

The logo for GOBAREG is a circular emblem with a red border. Inside the circle, the word "GOBAREG" is written in a bold, serif font. Below it, in a smaller font, is the text "INNOVATION FOR BUSINESS REGULATION".

Legitimate Goal-Based Regulation in a Hybrid Multi-Actor Regulatory Regime
(GOBAREG)

D6.3 Masterclass #2 Dialogue group for Rule-Makers
01/12/2025

Objective and abstract (EN)

In the dialogue group for rule-makers, the subtopic of regulatory design within the broader GOBAREG project was presented by the GOBAREG legal team, with particular attention to the legal techniques for incorporating discretion into regulatory frameworks. A taxonomy of 19 regulatory techniques was presented, divided into primary and secondary techniques, each with a different impact on discretion. In addition, a measurement tool was presented to systematically determine levels of discretion using four steps: delineation, primary coding, secondary coding, and counting.

Furthermore, the public administration team presented additional insights on the conditions under which goal-based regulation is appropriate. It is particularly suitable when policy objectives are clearly defined, when innovation or a reduction in regulatory burden is sought, when the regulatory environment is diverse or rapidly evolving, and when public authorities have trust in organizations and citizens. In a third part, the coordinator presented interim findings of the GOBAREG project on rule design, stakeholder involvement and enforcement, which are relevant for rule makers. In regulatory design, a careful balance between legal certainty and flexibility is crucial. A mix of objective and means-oriented regulations may be appropriate, potentially evolving over time as the capacity of stakeholders grows. Stakeholder engagement must be transparent and high-quality, and supervision and enforcement require an appropriate style. Informative and supportive approaches can offer a valuable alternative to strict control alone.

Doel en inleiding (NL)

In de dialooggroep voor regelmakers werd door het juridisch team het subthema 'regelontwerp' binnen het bredere GOBAREG-project voorgesteld aan de regelmakers, met bijzondere aandacht voor de juridische technieken om discretie in regelgevingskaders te integreren. Er werd een taxonomie van 19 wetgevingstechnieken voorgesteld, onderverdeeld in primaire en secundaire technieken, elk met een verschillende impact op discretie. Daarnaast werd een meetinstrument gepresenteerd om discretieniveaus systematisch te bepalen aan de hand van vier stappen: afbakening, primaire codering, secundaire codering en telling.

Verder werd door de coördinator bijkomende inzichten gegeven wanneer doelregelgeving een geschikte keuze is als een aanvulling op het rechtseconomisch instrument zoals ontwikkeld door Prof. Marneffe. Dit blijkt vooral het geval wanneer het beleidsdoel duidelijk is, wanneer innovatie of lagere regeldruk gewenst is, wanneer de sociale of economische omgeving divers of veranderlijk is, wanneer het probleem complex is of snel evolueert, en wanneer de overheid vertrouwen heeft in organisaties en burgers.

Ten derde stelde de coördinator tussentijdse inzichten voor die voor regelmakers relevant zijn, met betrekking tot regelontwerp, stakeholderbetrokkenheid en toezicht en handhaving. Bij regelontwerp is een zorgvuldige balans tussen rechtszekerheid en flexibiliteit cruciaal. Een mix van doel- en middelregelgeving kan aangewezen zijn, eventueel evoluerend in de tijd naarmate de capaciteit van actoren groeit. Betrokkenheid van belangengroepen moet transparant en kwaliteitsvol gebeuren, en toezicht en handhaving vragen om een passende stijl, waarbij informerende en begeleidende vormen een waardevol alternatief kunnen bieden voor louter strikte controle.